

► ga verder naar Dorpsstraat, Ons Dorp

De P.C. Hoofdstraat staat niet op het Monopolybord, de Dorpsstraat (hier in Rosmalen) wel. Foto Patrick Post

Een nepstraat die niets met Mies Bouwman te maken heeft

► Nee, de Dorpsstraat in Ons Dorp bestaat dus écht niet.

► De Dorpsstraat in Rosmalen wél, en die is inzet van een langdurige strijd.

Door ARJAN TERPSTRA
ROSMALEN. Nee, 'Ons Dorp' is niet op een kaart van Nederland te vinden. En nee, 'Ons Dorp' heeft niets met Mies Bouwmans 'Het Dorp' te maken, de woonvoorziening voor gehandicapten waarvoor in 1962 de bekende televisieactie werd gehouden. Ons Dorp bestaat eenvoudigweg niet en de 'Dorpstraat' en 'Brink' zijn dus niet te bezoeken.

Waarschijnlijk hebben de ons onbekende Nederlandse makers voor de eerste – en goedkoopste – straten van het monopolybord iets algemeen en aansprekends willen vinden. Iets waarin Nederlandse spelers zich gemakkelijk konden herkennen, zonder dat zij er geweest hoefden te zijn.

En heeft niet elk Nederlands dorp een Dorp(s)straat en een Brink?

De keuze van de makers in 1941 is internationaal gezien opvallend. De originele Amerikaanse spellen hadden óf fantasiestraten óf de straten van een stad, te beginnen met het Atlantic City van het eerste bord dat eruitziet zoals wij het kennen, uit 1934. Met de oversteek naar Europa werd het één-stadprincipe overgenomen en kwamen Londen, Parijs en Berlijn op de bordes te staan. In Nederland bestonden dit soort grote steden niet en werd een mix gezocht van grote en kleine plaatsen, met een fictief dorpje tussen de wat grotere steden van het Nederland van 1941. Eigenlijk wel zo elegant, want zo is het een kleine stad bespaard als 'goedkoopste in Nederland' op het bord terecht te zijn gekomen. Een fantasiedorp uit de categorie 'typisch Nederlands' als polderoplossing. Kan het Hollandser?

De dorpsstraten anno nu zijn net zo typisch als die van 1941, alleen in andere zin. Centraal gelegen in de dorpen, zijn ze onderdeel van de gro-

te verandering die veel kleine gemeenschappen treft. Zo is de Dorpsstraat van Rosmalen, thans gemeente Den Bosch, inzet van een langdurige strijd tussen enerzijds projectontwikkelaars en overheden, en anderzijds de bewoners. In het dorp, waar momenteel ongeveer 13.000 vierkante meter winkelruimte is, komt een extra winkelcentrum van 12.000 vierkante meter dat Rosmalen in de vaart der volkeren op moet stoten.

Dit winkelcentrum 'met stedelijke allure' moet de 6700 woningen van een nieuwe Vinex-locatie gaan bedienen waar de gemeente Den Bosch ten noorden van Rosmalen aan werkt. En dat stuit op verzet van een groep bewoners op en rond de Dorpsstraat, die zich met alle middelen verzetten tegen overheidsplannen, ambtenarenbrij en samenklittende ondernemers en projectontwikkelaars. Hun huizen staan op het punt te moeten verdwijnen, ondanks pogingen de bijzonder architectuur op de monumentenlijst te krijgen.

Het weemoedige motto 'Zullen we Rosmalen maar heel laten?' wordt echter amper gehoord; het valt weg tegen de grootstedelijke dromen van provinciale plannenmakers.